

Jurisprudentie

Zaak C-509/12

Instituto Portuário e dos Transportes Marítimos (IPTM)
tegen
Navileme – Consultadoria Náutica Lda
en
Nautizende – Consultadoria Náutica Lda

(verzoek van het Tribunal Central Administrativo Norte om een prejudiciële beslissing)

„Prejudiciële verwijzing — Artikelen 52 VWEU en 56 VWEU — Vrij verrichten van diensten — Verlening van een licentie voor de pleziervaart — Voorwaarde dat de kandidaat in de verlenende staat woont — Belemmering voor niet-ingezetenen — Handhaving van de veiligheid op zee — Openbare orde”

Samenvatting – Arrest van het Hof (Derde kamer) van 6 februari 2014

1. *Vrij verrichten van diensten — Verdragsbepalingen — Werkingssfeer — Ontvangers van diensten*
(Art. 56 VWEU)
2. *Vrij verrichten van diensten — Beperkingen — Nationale regeling volgens welke alleen aan ingezetenen van de verlenende lidstaat een vaarbewijs voor de plezierzeevaart kan worden verleend — Ontoelaatbaarheid — Rechtvaardiging — Voorwaarden — Bescherming van de openbare orde — Doelstelling de veiligheid van de zeevaart te garanderen — Geen rechtvaardiging*
(Art. 52 VWEU, 56 VWEU en 62 VWEU)

1. Zie de tekst van de beslissing.

(cf. punten 10, 11)

2. De artikelen 52 VWEU en 56 VWEU moeten aldus worden uitgelegd dat zij zich verzetten tegen een regeling van een lidstaat waarin is bepaald dat burgers van de Unie in deze lidstaat enkel een vaarbewijs voor de plezierzeevaart kunnen behalen indien zij op het grondgebied van die lidstaat wonen.

Een dergelijke regeling, die ertoe leidt dat niet in die lidstaat wonende burgers van de Unie wordt ontraden om zich naar die lidstaat te begeven teneinde aldaar een opleiding te volgen voor het behalen van een door die lidstaat verleend vaarbewijs en voorts dat de diensten die zeevaartscholen aan niet in die lidstaat wonende leerlingen aanbieden, minder aantrekkelijk worden, aangezien laatstbedoelde leerlingen noch kunnen deelnemen aan het examen voor het behalen van een vaarbewijs in die lidstaat, noch een dergelijk bewijs kunnen verkrijgen, vormt een beperking van het vrij verrichten van diensten in de zin van artikel 56, lid 1, VWEU.

De doelstelling om de veiligheid en de openbare orde te waarborgen vormt een legitieme doelstelling die in beginsel een beperking van het vrij verrichten van diensten kan rechtvaardigen, maar de toepassing van een maatregel moet ook geschikt zijn om die doelstelling te verwezenlijken en mag niet verder gaan dan ter bereiking van deze doelstelling noodzakelijk is. Deze doelstelling kan geen rechtvaardiging vormen voor de woonplaatsvoorwaarde in kwestie. Een dergelijke rechtvaardigingsgrond kan immers slechts worden ingeroepen indien een werkelijke en voldoende ernstige bedreiging bestaat die een fundamenteel belang van de samenleving aantast.

Voorts is de woonplaatsvoorwaarde, die geen enkel verband houdt met de gevolgde opleiding en de vaarcapaciteit, op zich niet geschikt om bij te dragen tot het bereiken van de nagestreefde doelstelling, te weten de veiligheid van de zeevaart te garanderen. De doelstelling een hoger veiligheidsniveau op zee te garanderen kan immers worden verwezenlijkt met middelen die de vrijheid van dienstverrichting minder beperken, met name door strengere eisen te stellen bij het examen voor het behalen van het vaarbewijs.

(cf. punten 17, 18, 20, 21, 23, 24 en dictum)